

Por: Celestino Pardellas de Blas

MANUEL MARTÍNEZ MURGUÍA: INSTÁNEAS

(17 de maio de 1833 1 de febreiro de 1923). O seu labor a prol da cultura galega foi moi importante e marcou a vida cultural da súa época. A primeira novela " Desde el Cielo " escribía ós 17 anos. No 1856 escribe o seu primeiro artigo sobre a historia de Galicia, temática pola que vai a mostrar un grande interese ó longo da súa vida.

Manuel Martínez Murguía

"... Galicia necesita mucho de estos espíritus levantados, que no teman a decir la verdad ni la oculten por no herir susceptibilidades..."

Entre os anos 1852 e 1860 publica a maior parte das súas obras que compaxinará co seu traballo periodístico.

A partir do 1860 comeza a etapa do Murguía interesado pola historia e os costumes da súa terra, e, en 1865 publica o primeiro tomo da súa grande obra " Historia de Galicia ". Desta obra destaca o "Discurso Preliminar" do que din, constitúe o primeiro paso sobre a teoría do Galeguismo.

Como historiador vaise a esforzar en demostrar a existencia de Galicia como nación, en desenrolar a súa cultura e aspirar á autonomía política. Ve a Galicia dentro dunhas características propias, como son: raza, lingua, folclore, mitoloxía, costumes, institucións e mentalidade colectiva.

A principios dos 90, miramos un Murguía con fonda iniciativa política de carácter rexionalista; en Santiago créase a " Asociación Regionalista Gallega", que foi considerada a primeira organización política do Galeguismo.

En 1981, co gallo do traslado dos restos de Rosalía a Santiago e de celebrarse os " Juegos Florales de Tuy " pronuncia, por primeira vez, un discurso en galego, lingua que moito defendeu pero que case non empregou na súa longa obra.

"Desde mis primeros pasos me dije: No temas crearte enemigos; ¡desgraciado del que no los tiene! Y los tengo numerosos, pero ni me asustan ni me importan; sé que es ley de todo combate el tenerlos, si algo siento es que las flechas con que se quiso herirme, perdiendo su verdadera dirección, han ido más de una vez a clavarse en el corazón que más amo."

Rosalía de Castro

Irmán de Murguía

"... Siendo la perseverancia la verdadera virtud de los pueblos, y la lucha el signo de su vitalidad, yo os lo digo, vale más en verdad, pelear, aunque sea como mujeres, contra las sombras y sin esperanzas de triunfo, que permanecer mudos e inactivos como cadáver que busca tierra..."

Familia Murguía

“... No es por el placer de proclamar la hermosura de nuestros campos a los que no los visitaron, ni por ensalzar la patria que uno ama, por lo que la describimos: es sí para que conociéndosela, se conozca asimismo mejor su historia, su arte, la vida interior del pueblo que en ella se asienta. Ella hace que el hijo de Galicia sea feliz aquí, en un perpetuo contacto con la naturaleza...”

Remata a súa etapa profesional como arquivista na Biblioteca da Universidade de Santiago e da Deputación de Facenda na Coruña; termina a súa angueira cultural co cargo de Presidente da Academia Galega.

Manuel Murguía coñece a Rosalía de Castro no Liceo da xuventude onde se xuntaban xoves con ideas de signo provincialista.

Casaron en Madrid o 10 de outubro de 1858 e do matrimonio naceron sete fillos.

A súa axitada vida profesional, as numerosas viaxes, as problemáticas económicas, ..., puideron influír no seu matrimonio, aínda que os seus familiares, as persoas máis achegadas e os encargados de estudar a súa vida e obra, non dubidan en afirmar a unión matrimonial, intelectual, política e de defensa dos valores galegos.

Importante foi a dor que lle supuso a morte de Rosalía, e como a defendeu tanto en vida como despois da morte.

En Pontevedra vive a súa sobriña Amparo Otero Martínez xunto co seu esposo, o violinista e pintor, Isidro Puga. Estes sobriños manteñen unha fonda relación con Murguía e as súas fillas o que provocará que a casa de Amparo sexa un pequeno museo sobre a familia Murguía Castro, que, posteriormente, co falecemento desta, pasou á súa afillada, e sobriña en terceiro grao de Murguía, Pilar de Blas casada con Gonzalo Pardellas Puga.

Isolino de Blas Otero
Sobriño de Murguía

“... Muy pocos pueblos como el gallego han sabido conservar a través de los tiempos más pura, más constante, mas indeclinable su fisonomía... No es loco amor a Galicia y sus gentes el que nos hace prever y asegurar que sus nuevos destinos han de ser tan brillantes como desconocidos sus comienzos.

Capela ardente de Manuel Murguía

Amparo Martínez e Isidro Puga
Sobriños de Murguía